

רע"פ 914/17 - חכמון אהרון בע"מ, אהרון חכמון, יעקב חכמון, חיים מורגס נגד עיריית נתניה

בית המשפט העליון

רע"פ 914/17

לפני:
המבקשים:
כבוד השופט ס' גובראן
1. חכמון אהרון בע"מ
2. אהרון חכמון
3. יעקב חכמון
4. חיים מורגס

נגד

המשיבה:
עיריית נתניה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד מיום 3.1.2017 בעפ"א
18768-07-15 שניתן על ידי כבוד השופטת ד' עטר

בשם המבקשים:
עו"ד אילן בומבר; עו"ד שמוליק ספיר

בשם המשיבה:
עו"ד סיון רוסו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת ד' עטר) בעפ"א 18768-07-15 מיום 3.1.2017, במסגרתו התקבל באופן חלקי ערעור על החלטתו, על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בנתניה (השופטת (בדימ') ר' צוק) בחע"מ 4826-08 מיום 1.4.2015, מיום 6.5.2015 ומיום 25.5.2015 בהתאמה.

2. נגד המבקשים הוגש כתב אישום אשר ייחס להם עבירת ניהול עסק ללא רישיון, לפי סעיפים 4 ו-14 לחוק רישוי עמוד 1

עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק רישוי עסקים), בצירוף סעיפים 5.1א, 5.1ב ו-5.1ג לתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה-1995; ועבירת אי קיום צו בית משפט (המבקשים 1-2 בלבד), לפי סעיף 18 לחוק רישוי עסקים. על פי עובדות כתב האישום, ביום 8.7.2001 הורשעו המבקשים 1-2 בעבירת ניהול עסק מסוג תחנת מעבר לפסולת (להלן: העסק) ללא רישיון, וצוו לסגור את העסק עד ליום 8.7.2003. חרף האמור, בביקורת שנערכה בעסק ביום 13.12.2007 נמצא כי המבקשים לא קיימו את צו בית המשפט והמשיכו בניהול העסק ללא רישיון. יוער כי לעסק ניתן היתר הפעלה זמני ביום 8.3.2004, אך זה פקע ביום 8.3.2005. המבקשים הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שייחוסו להם. יצוין כי עובר להרשעה זו, דחה בית המשפט לעניינים מקומיים את בקשת המבקשים לפסילת השופטת (בדימ') ר' צוק.

בגין העבירות שבהן הורשעה המבקשת 1, הטיל עליה בית המשפט לעניינים מקומיים קנס בסך של 40,000 ש"ח; והתחייבות בסך של 40,000 ש"ח למשך שנתיים שלא תעבור עבירה על חוק רישוי עסקים. בגין העבירות שבהן הורשעה המבקשת 2, הטיל עליו בית המשפט לעניינים מקומיים קנס בסך של 10,000 ש"ח; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים; והתחייבות בסך של 10,000 ש"ח למשך שנתיים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים. בגין העבירה שבה הורשעה המבקשת 3, הטיל עליו בית המשפט לעניינים מקומיים קנס בסך של 5,000 ש"ח; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים; והתחייבות בסך של 5,000 ש"ח למשך שנתיים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים. בגין העבירה שבה הורשעה המבקשת 4, הטיל עליו בית המשפט לעניינים מקומיים קנס בסך של 5,000 ש"ח; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים; והתחייבות בסך של 5,000 ש"ח למשך שנתיים שלא יעבור עבירה על חוק רישוי עסקים.

כמו כן הוציא בית המשפט לעניינים מקומיים צו סגירה לעסק כנגד המבקשים 3-4 החל מיום 25.5.2017, והאריך את מועד כניסתו לתוקף של צו הסגירה שניתן כנגד המבקשים 1-2 עד ליום זה; הוציא צו האוסר על המבקשים להעביר את העסק או את הזכויות בו לצד שלישי, אלא אם ברשותו רישיון עסק כדיון; והוציא צו האוסר על קיומו של עסק כלשהו במקרקעין שבהם מנוהל העסק, אלא אם ניתן לכך רישיון עסק כדיון, החל מיום 25.5.2017.

3. המבקשים ערערו על ההחלטה בדבר פסולת השופטת (בדימ') ר' צוק, על הרשעתם ועל גזר דינם לבית המשפט המחוזי. בערעורם טענו כי שגה בית המשפט לעניינים מקומיים בדחותו את בקשת הפסלות על יסוד דוקטרינת השופט דה-פקטו ודוקטרינת הבטלות היחסית, ובקובעו כי לא נגרם למבקשים עיוות דין כתוצאה מהפגמים שנתגלו במינוי; כי היה על בית המשפט לעניינים מקומיים לשעות לטענות הנוגעות להיתר הזמני אשר ניתן לעסק, ולחלופין להורות על ביטול כתב האישום בשל הגנה מן הצדק; וכי בית המשפט לעניינים מקומיים החמיר עמם יתר על המידה בקביעת עונשם.

בפסק דינו קבע בית המשפט המחוזי כי אמות המידה הנוגעות לדוקטרינת השופט דה-פקטו יושמו נכונה בידי בית המשפט לעניינים מקומיים, וכי לא היה בפגמים שנתגלו כדי לגרום למבקשים עיוות דין. לצד זאת קיבל בית המשפט המחוזי את הטענה בדבר ההיתר הזמני, וזיכה את המבקשים 1-2 מביצוע עבירת אי קיום צו בית משפט. כתוצאה מכך בוטל רכיב המאסר על תנאי שהוטל על המבקשים. יתר טענות המבקשים ביחס להכרעת דינו ולגזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים נדחו, משלא נמצאה עילה לשנות ממסקנותיו.

4. בבקשתם זו, המבקשים גורסים כי נגרם להם עיוות דין חמור, וכי החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים

שלא לפסול את עצמו מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית וציבורית. המבקשים מציינים כי לשופט (בדימ') ר' צוק לא הוצא כתב מינוי לשנת 2013, וכי כתב מינוי לשנת 2012 לא פורסם ברשומות. מאחר שהשופט (בדימ') ר' צוק דנה בכתב האישום בעניינם במהלך שנים אלו, נפל לשיטתם פגם משמעותי בהסמכתה. המבקשים סבורים כי פגם זה גרם להם עיוות דין חמור, שכן בעטיו נמנעה מהם האפשרות להזמין עדים שיבססו את טענת ההגנה שלהם. המבקשים עומדים על דוקטרינת השופט דה-פקטו ומטעימים כי תנאיה אינם מתקיימים במקרה דנן. כמו כן טוענים המבקשים כי אין להחיל את דוקטרינת הבטלות היחסית בנסיבות עניינם. עוד סוברים המבקשים קמה להם הגנה מן הצדק לנוכח פגמים בהליך רישוי העסק, ולאור האכיפה הבררנית אשר ננקטה נגדם, משלא הוגשו כתבי אישום דומים נגד עסקים רבים הפועלים ללא רישיון עסק כדין בסביבת העסק. לבסוף, גורסים המבקשים כי שגה בית המשפט לעניינים מקומיים בדחותו את בקשתם לזימון עדים.

5. המשיבה, מנגד, טוענת כי יש לדחות את הבקשה. לעמדתה, מתקיימים במקרה זה מלוא התנאים לתחולתה של דוקטרינת השופט דה-פקטו, וממילא אין בפגם שנפל בהסמכת השופט (בדימ') ר' צוק כדי להביא לביטול הכרעותיה לאור דוקטרינת הבטלות היחסית. המשיבה סבורה כי אין ממש בטענות המבקשים בדבר הליך רישוי העסק, וכי אין להיעתר לטענה להגנה מן הצדק לנוכח עוצמת האינטרס הציבורי הכרוך במיצוי הדין עמם. לבסוף גורסת המשיבה כי בדיון נדחתה בקשת המבקשים לזימון עדים.

6. אין בידי לקבל את הבקשה. הלכה היא כי אין מעניקים רשות ערעור שנייה אלמלא הבקשה מעוררת סוגיה עקרונית, בעלת חשיבות כללית – משפטית או ציבורית (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) פ"ד לו(3) 123 (1982)); או מעוררת שיקולי צדק ייחודיים לנסיבות אותו מקרה (רע"פ 5066/09 אוהיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). איני סבור כי תנאים אלה מתקיימים בעניינם של המבקשים. ואפרט.

אשר לפגם בסמכותו של בית המשפט לעניינים מקומיים, מקובלות עליו קביעותיהן של הערכאות הקודמות, שלפיהן חלה בענייננו דוקטרינת השופט דה-פקטו. משהתברר כי השופט (בדימ') ר' צוק מונתה כדין לדון בתיקים המתנהלים בבית המשפט לעניינים מקומיים בשנים 2011, 2012 ו-2014, וכי היא סברה בתום לב כי סמכותה הקיפה גם את שנת 2013 – כתב המינוי החסר לשנה זו אינו אלא פגם טכני, שלא גרם למבקשים עיוות דין המצדיק היענות לבקשתם. בנסיבות אלו, ולנוכח ההלכה המושרשת בנושא זה, עניינם של המבקשים אינו מעורר כל שאלה בעלת חשיבות כללית (השוו: ע"פ 5184/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 42 (3.8.2016); ע"פ 1475/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקות 20-23 (15.3.2016); בג"ץ 19/56 ברנדיון נ' מנהל בית הסוהר המרכזי רמלה, פ"ד י (1) 617, 630-631 (1956)).

אשר להגנה מן הצדק, סבורני כי מסקנתם של בית המשפט המחוזי ושל בית המשפט לעניינים מקומיים, שלפיה אף אם הונחה תשתית עובדתית ביחס לטענת האכיפה הבררנית, התחשבות בה כשיקול לקולה בגזירת העונש מהווה אמצעי מתון ומידתי יותר לריפוי הפגם מאשר ביטול כתב האישום – מבוססת כדבעי ומעוגנת היטב בדיון (ראו לדוגמה: רע"פ 8886/10 אינדיג נ' מדינת ישראל (28.12.2010); ע"פ 333/10 סרנקו נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (28.10.2010); ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 808 (2005)), ועל כן לא טמון בה עיוות דין המצדיק את התערבותי.

אף לא מצאתי לקבל את יתר טענות המבקשים, משאלו הובאו הן לפני בית המשפט המחוזי והן לפני בית המשפט לעניינים מקומיים וזכו להתייחסות ממצה ומנומקת בפסקי דינם. משכך, ולאור אמות המידה המצומצמות החלות

בבקשת רשות ערעור בגלגול שלישי, אינני מוצא לשעות לבקשה על בסיס טענות אלו.

7. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י' בסיון התשע"ז (4.6.2017).

ש ו פ ט
